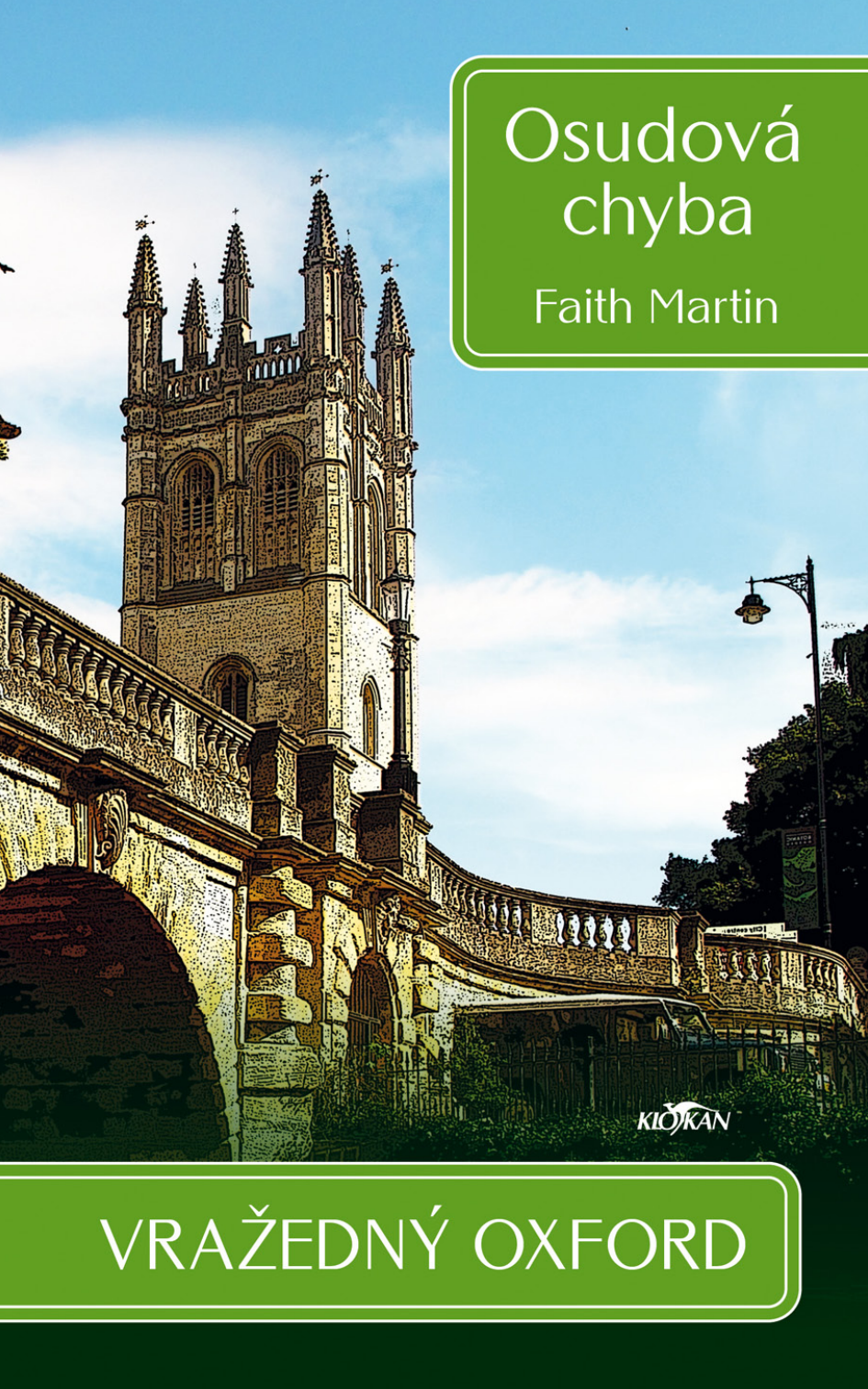

Osudová chyba

Faith Martin

KLOUKAN

VRAŽEDNÝ OXFORD

A FATAL MISTAKE © Faith Martin 2018
Translation © Soňa Tobiášová, 2024
Translated under licence from HarperCollinsPublishers Ltd.

Originally published in the English language
by HarperCollinsPublishers Ltd.
under the title A FATAL MISTAKE.

Všechna práva vyhrazena.
Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Z anglického originálu A FATAL MISTAKE
vydaného v roce 2018 nakladatelstvím HQ,
an imprint of HarperCollinsPublishers Ltd,
přeložila Soňa Tobiášová
Redakční úprava Anetta Nová
Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,
v edici Klokán, 2024
shop@alpress.cz
Vydání první

ISBN 978-80-7695-388-8

Kapitola 1

léto 1960

Jimmy Roper se zastavil a nechal stárnoucího černo-bílého psa Tykea neurčitě rasy zvednout nohu u hráze v Port Meadow. Bylo skvostné ráno v půlce července a zářící slunce už varovalo, že teplota kolem poledního raketově stoupne.

Šlo o jeden z těch dnů, kdy vás napadne, že se nemůže přihodit nic zlého.

Vesnici Wolvercote už měl Jimmy za zády, ale z jakéhosi otevřeného okna k němu doléhal zvuk rádia s popovou melodií, jaké si teď mládež pouštěla neustále. DJ ohlásil, že jde o hit Everly Brothers s názvem ‚Cathy’s Clown‘.

Když se Jimmy blížil k rozlehlé lučině Port Meadow, ještě se na okamžik zadíval na pověstné „zasněžené věže“ Oxfordu. Přímo před ním se lužní loukou vinula řeka, na březích odkvétaly jarní pryskyřníky. Tyke se šťastně prodíral bodláčím.

Jimmy zvolna došel k řece, kde seděli dva rybáři – ten usazený nahoře na zpevněném břehu nechal nohy volně viset ve vzduchu. Na hlavě měl starý klobouk ozdobený barevnými rybářskými muškami, široká krempa ho chránila před ostrým sluncem a jistě i před odrazem paprsků na vodní hladině. Hlavu měl skloněnou a bedlivě pozoroval červený splávek, pohupující se v proudu.

Jeho společník si kromě klobouku nasadil i sluneční brýle a seděl o něco níž, v místě, kde břeh sešlapalo stádo fríských

krav, jež sem chodily pít. Jimmy měl dojem, že muž spíš podřimuje, protože splávek nechal uvíznout v rákosí.

Oběma zdvořile popřál dobré ráno a dál našlapoval zlehka, aby neplašil ryby.

Cestou proti proudu náhle zaslechl veselé mladé hlasy. Klábosení a překřikování jako na večírku, rušící poklid venkovské scenerie. Za ohbím řeky pak uviděl skupinu mladých lidí, očividně studentů, kteří si chtějí užít konec zkouškového období.

Dívky z té asi dvacetihlavé skupiny už na břehu prostíraly pruhované osušky a chystaly pro všechny piknik. Ještě nebylo jedenáct a Jimmyho napadlo, jestli to má být pozdní snídaně nebo brzký oběd. Vzápětí si uvědomil, že těm mladým duším na tom nejspíš vůbec nesejde. Zahlédl jahody i další ovoce, čokoládové bonbony, dokonce lahve kvalitního vína.

To si tak někdo žije, pomyslel si s lehkou závistí.

Ta rozesmátá mládež si podle všeho žádné tíživé myšlenky nepřipouští, užívá si mládí, slunečného dne a jídla pod širým nebem. Hrozba smrti je něco neznámého, čím se ještě dlouhá desetiletí není třeba zabývat.

A za tak krásného dne už vůbec ne.

Mladičká žena se světlými, téměř stříbrnými vlasy plácla na volné místo na ručníku a sotva osmnáctiletý mladík si k ní dychtivě přisedl.

Jimmy nepochyboval, že rybáři dole po proudu nebudou z toho rámusu nijak nadšení. Všechno to výskání a halekání vyplaší každou štikou, tloušť, bělici či okouna aspoň do půl kilometru – ryby se půjdou schovat do klidnějších vod.

Pár mladíků se už rychle svlékalo do plavek a chystalo se zchladit ve vodě.

Jimmy šel dál a pousmál se, když jedna z dívek zapištěla, protože na ni nějaký hoch šplíchl vodu. Na okraji skupiny si ještě všiml vysokého člověka s pihovatou tváří a výrazně

rudými vlasy, který celou scénu sledoval s jistým opovržením. Ten výraz a fakt, že byl o něco starší, zhruba pětadvacetiletý, budily dojem, že k ostatním nepatří.

Jimmy už se toužil posadit ve stínu vzrostlých stromů a přestal si skupiny všímat. Náhle však uprostřed řeky spatřil několik hlav bez těl, nadskakujících nad hladinou, a trochu se zarazil. Potom pochopil, že jsou to další výletníci na dvou velkých pramicích.

Pramicích nízko ponořených a neskutečně přeplněných, povšiml si Jimmy. Tolik lidí by na nich přece sedět nemělo a chlapi stojící na zádech s bidlem v ruce se navíc zdáli pěkně vyčerpaní!

Zatímco je pozoroval, bidlař z přední lodi zavolal na jednoho z pasažérů, jenž si hověl nebezpečně blízko vodní hladiny. Mladík v bílých kalhotách a košili se ihned narovnal, sáhl pod sebe pro otevřenou lahev sektu a podal mu ji.

Ten s bidlem vítězoslavně výskl, napil se přímo z lahve a přitom zavrával. Jistě by skončil ve vodě, kdyby se někdo další rychle nenatáhl a nestrl ho za kalhoty zpět.

To mělo přirozeně odezvu ve formě popichování a vtípků ostatních. Jimmy zakroutil hlavou, protože netušil, jestli se má taky smát nebo spíš hartusit, kam ten svět spěje.

Konečně došel k aleji lemující cestu do vesnice a posadil se do stínu na povalený kmen. Tyke se s vděčným zamručením svalil u jeho nohou do chladné trávy.

Pokud psi skutečně dokážou vycítit zlo nebo hrozící katastrofu, starý Tyke takový dar neměl.

Bývalý mlékař a jeho malý pes nerušených deset minut jen odpočívali ve stínu, naslouchali bzučení včel a pozorovali motýly poletující na louce. Pak se Jimmy podíval na hodinky, uvědomil si, že manželka bude brzy podávat oběd a s povzdechem vstal, aby vyrazil na cestu zpět. Pokud to dobře odhadl, dnes budou mít sendviče s rybí pomazánkou a jeho oblíbený dezert Madeira.

Když se vracel ve svých stopách k hlučné skupině, koutkem oka si všiml, že po řece přijíždí ještě třetí pramice. Už jí nevěnoval pozornost a studentům se raději obloukem vyhnul. Na cestu se vrátil až pořádný kus za ohbím řeky.

Nepřekvapilo ho, že ani jeden z rybářů nezůstal na svém místě. Uměl si představit, jak tu hlučnou mládež oba tiše proklínají.

Jimmy Roper a pes se vraceli do vesnice na oběd a mladým lidem už nevěnovali pozornost.

A tak bylo na někom jiném, aby zjistil, že došlo k tragédii, jak už to za tak krásných dnů chodí. Na někom, kdo na ni nebyl zdaleka tak připraven jako náš ostřílený starý vlk.

Zhruba za hodinu se Miriam Jenkinsová, maminka nedávno narozené holčičky, vydala do obchodu objednat pár nutných věcí. Když čekala na chodníku, až kolem projede Mini Morris doktora Thomase, napadlo ji, že bude dobré schovat se před prudkým sluncem. Odbočila tedy s kočárkem na travnatou pěšinu u řeky zastíněnou řadou vrb. Cestou začala pobrukovat melodii pro svou holčičku, která se v kočárku začínala vrtět.

Vtom její pohled upoutal nějaký pohyb a pak ve vodě hned u břehu zahlédla tělo. Zachytilo se mezi kořeny obří vrby, pohybovalo se s proudem a malý vodní vír pravidelně nadzvedával jeho paži, jako by na ni ten člověk mával.

Jenže tmavovlasý mladík ležel ve vodě hlavou dolů, a tak hned poznala, že je po smrti. Jakmile na to pomyslela, proud tělo nadzvedl a začal ho pomalu, neodbytně a přízračně obracet na záda.

V tu chvíli se Miriam udělalo skutečně zle, jak to později popsala své nejlepší kamarádce, a docela ztuhla.

Pohled na mladíkovu tvář, bledou a zoufalou, které už jednoznačně nebylo pomoci, jí podlomil kolena. Svezla se do trávy, ještě se stačila zachytit rukama, přesto se náhle ocitla blíž k hladině a mrtvému než předtím.

Všimla si, jak se na něm nadouvá oblečení, a že vzduch pomáhá udržet chlapce nad vodou. A také toho, že je polední a velmi mladý, jen něco kolem dvaceti.

Tak mladý.

A tak mrtvý.

Zaslechla nějaký zvuk, a pak si uvědomila, že vyšel z jejího hrdla. Začala tiše, usedavě vzlykat.

Měla dojem, že kdyby natáhla ruku, mohla by se mrtvého dotknout. Nebylo to tak, přesto třesoucí se ruku zvedla, ale proč vlastně? V duchu se napomenula. Aby nabídla podporu, útěchu, pomoc?

Chladný hlas v hlavě ji upozornil, že nic z toho už není možné.

Chvěla se po celém těle, což také nedávalo smysl. Slunce stálo vysoko a páliło, dokonce i ptáci ztichli, snad unavení horkem.

S pocitem silné nevolnosti se zvedla na nohy a rozběhla se s kočárkem po hrbolaté cestě zpátky; drncání uspalo dítě rychleji než ukolébavka.

Miriam zažívala absurdní pocit viny – jako by mrtvého chlapce opouštěla ve chvíli, kdy ji nejvíc potřeboval. Chtěla se dokonce otočit, jestli nesleduje její úprk vyčítavým pohledem. I v šoku však měla dost rozumu a věděla, že je to nemožné.

Když doběhla na hlavní ulici, stále vzlykala a trochu zmateně zastavila prvního člověka, na kterého narazila. Byl to postarší muž, tlačící kolečko k nedaleké zahrádce. Mezi slzami ze sebe vypravila, co viděla.

Muž ji ihned odvedl k sobě domů, požádal manželku, aby se o ni postarala, a zavolal policii. Pak se šel podívat k řece.

Koneckonců, nic tak vzrušujícího se v jejich vesnici už léta nestalo.

Kapitola 2

Téměř o týden později seděl doktor Clement Ryder, koroner města Oxfordu, v soudní síni a zahajoval proces vyšetřování smrti pana Dereka Chadwortha, jednadvacetiletého studenta oxfordské St Bede's College.

V sedmapadesáti měl tento vysoký muž stále spoustu zdravě vypadajících bílých vlasů, poněkud vodnaté šedé oči a slušnou figuru, přestože se s věkem trochu zaoblil. Práce koronera byla jeho druhou životní kariérou, protože dlouhá léta předtím působil jako uznávaný chirurg. Nerad si připomínal důvody nucené změny povolání, raději si se zájmem prohlížel osazenstvo soudní síně. Galerie byla plná, jak se v takovém případě dalo očekávat, reportéři lokálních periodik se přetlačovali o výhodná místa a členové poroty se tvářili odtažitě i důležitě zároveň. Konstábl, který měl podat svědectví, se zdál silně nervózní. Působil mladě a nezkušeně a Ryder doufal, že dokáže mluvit k věci.

Ryder byl známý jako člověk, co nemá strpení s hlupáky, a už jen jeho zjev budil u veřejnosti – ale i soudních úředníků – jisté obavy. Nedělalo mu potíže posuzovat i velmi závažné kauzy a rozhodovat o životě a smrti jiných.

Nedával najevo netrpělivost, že se jednání rozbíhá pomalu, ačkoliv totožnost zesnulého už měli ověřenou, protože Derekovi rodiče tělo identifikovali.

Po tomto bodu došlo na mnohem záluďnějši otázku – tedy jak konkréťně jejich syn zemřel.

Nejprve si vyslechli mladou matku, která trochu dýcha-
vičně a nejistě vypověděla, jak z říčního břehu zahlédla na
hladině mrtvolu. Doktor Ryder ji jen co nejvlídněji požádal,
aby mluvila hlasitěji.

Pak přišel na řadu policejní lékař, kterého koroner samo-
zřejmě dobře znal. Každý, kdo v medicínských otázkách
svědčil u soudu, jemuž předsedal, věděl, že Ryder netole-
ruje neurčité řeči a že o medicíně ví často víc než předvolaní
patologové. Někteří starší kolegové z oboru si však mysleli,
že jejich slovo nesmí být zpochybňováno, a často odmítali
svědčit, pokud řízení vedl právě Ryder. Nebyli ochotní si
přiznat, že posledních deset let nesledovali novinky ve vědě
a lékařské praxi, jak by měli. A už vůbec nechtěli připustit,
že má Ryder právo prokazovat veřejně znalosti, jež načer-
pal jako dlouholetý chirurg, případně upozornit tisk na jejich
chyby nebo nejasná vysvětlení.

Přítomný patolog byl ovšem mladší a odvážnějši, tedy
člen generace, která nemá problém jasně vyjádřit své ná-
zory. Lékař pevně a zřetelně přednesl závěry pitvy porotě,
včetně předpokládaného času smrti mezi osmou hodinou
ranní a druhou odpolední, s jistou vůlí na obou stranách.

Doktor Ryder ho bez přerušování vyslechl (což byl zázrak
sám o sobě), dokonce několikrát přikývl. Zamlouvalo se mu,
jak mladý muž jasně a stručně osvětlil všechna fakta.

Příčinou smrti bylo bezpochyby utopení. Voda nalezená
v plicích mrtvého byla porovnána se vzorkem z řeky a sho-
dovala se s ním. Obsahovala také dost sedimentu, což na-
značovalo, že oběť byla utopena ve vodě kalné či zčeřeně.
Pěna v ústech a jiné známky typické pro smrt utopením byly
pečlivě zaznamenány. Žádná jiná zranění, jako třeba rána na
hlavě, typická pro šestákové detektivky, se nenašla. Mrtvý
nebyl ani poškrábaný v obličeji nebo na rukou, nic tedy

nenasvědčovalo, že by se s někým pral nebo mu bylo jinak ublíženo.

Koroner si všiml, že to přítomné poněkud zklamalo – především novináři očividně čekali něco dramatictějšího.

Mladý lékař tomu ale nevěnoval pozornost a bez mrknutí pokračoval. V žaludku mrtvého našel alkohol, ne tolik, aby ho prohlásil za silně opilého, ale pod vlivem rozhodně byl. (Pozdější vyšetřování prokázalo, že den předtím popíjel do ranních hodin.)

Lékař domluvil a koroner mu krátce poděkoval. Patolog na porotu očividně udělal dobrý dojem, její členové jako by se náhle zdáli klidnější a uvolněnější, a nebylo těžké pochopit proč.

Za ty dva roky ve funkci koronera uměl Ryder číst ve tvářích porotců jako ve známé knize, ať se jednalo cokoli.

Všichni do jednoho brali svou občanskou povinnost velmi vážně a mnohdy se tvářili úzkostlivě. To bylo patrné obzvlášť u sebevražd, protože nikdo nechtěl zatěžovat zoufalé pozůstalé ještě víc, a u verdiktů určujících tuto příčinu smrti vždy doplňovali, že šlo o čin „v pohnutém stavu nevyrovnané mysli“.

Jindy byly na členech poroty patrné obavy, že budou muset vyslechnout otřesná svědectví, třeba u neobvykle děsivých úmrtí, jako když nebohého pomocníka na farmě porazil a vtáhl kombajn.

U podezřelých případů – těch bylo samozřejmě nejméně – odrážely tváře porotců zase jistou dychtivost a vzrušení z čehokoli skandálního.

Ryder už v porotě viděl všemožné lidi – dělníky, hospodyňky a matky, profesionály všeho druhu, akademiky i nezaměstnané. Většinou šlo ale o dobré a poctivé muže a ženy (i když často ne zvlášť inteligentní), na jejichž zdravý rozum se dalo spolehnout. A pokud se někdy odchýlili z cesty rozumu a měli sklon prosadit nějaký bláznivý verdikt, protože

si o sobě začali myslet příliš nebo se nechali zmást, bylo na něm, aby je navedl na správnou cestu.

Občas ho nějaký člen poroty dokázal překvapit, ovšem dnes nic takového nečekal.

Starší muž ve zmačkaném modrém obleku se určitě prohlásí za předsedu poroty a dvě dámy z Ženského institutu usazené docela napravo ho podpoří. Dva mladí muži a dívka zase bojují s netrpělivostí a chtějí mít celou věc co nejdřív za sebou, protože mají na práci zajímavější věci. Další muž středního věku vše pozorně sleduje, což se nedá říct o paní, která cosi nenápadně štrikuje na klíně pod stolem. Pokud šlo o ostatní, jedná se o obvyklý vzorek populace, jaký se najde kdekoli v Británii.

Po patologovi přišel na řadu jeden z chlapcových učitelů. Prohlásil, že Derek Chadworth byl pilný student, zkoušky skládal bez potíží, s dobrými výsledky, a co se týče finančních starostí nebo trablů s dívkami, nic takového se o něm nevědělo; když ho naposled viděl, zdál se dobře naladěný jako jindy. Jinými slovy, nic nenaznačovalo, že by se chystal skočit do řeky.

Porota to přijala s povděkem, protože výpověď zahнала o něco dál do pozadí věčného strašáka sebevraždy.

Potom předstoupili rodiče zesnulého; uplakaná matka budila všeobecný soucit i rozpaky. I ona potvrdila, že synův poslední dopis vyzněl pozitivně. Líčil v něm, jaké má plány, až složí všechny zkoušky. Na koronerův dotaz odpověděla, že Derek trochu plavat uměl, ale nedalo se říct, že by byl ve vodě 'jako doma'.

Clement Ryder si pomyslel, že to zatím vypadá na nehodu s následkem smrti, a přitom jedním okem sledoval čas. Měl totiž za úkol postarat se i o to, aby se jednání příliš nevleklo, jinak by se porotců mohl zmocnit neklid.

Očekával, že přelíčení skončí kolem čtvrté, což mu vyhovovalo. Rád by si ještě před setměním zajel na partičku

golfu, a pokud by u osmé jamky narazil na starého Maurice Biggleswadea, mohl se s ním vsadit, kdo zaskóruje dřív.

Bohužel, jak už to tak bývá, vystoupení několika dalších svědků přimělo Rydera napřímít se na židli a silně zpozornět.

Nejprve kvůli policejní zprávě, předčítané mladým konstáblem. Stálo v ní, že v osudný den se na party u řeky v Port Meadow vypravilo asi padesát studentů, kteří tam chtěli oslavit vesměs úspěšné zakončení zkuškového období. Dorazili ve třech skupinách. První, asi patnáctičlenná, přijela autobusem, dovezla jídlo, osušky a podobně a byly v ní převážně dívky. Druhá skupina za nimi měla přijet na pramicích, vypůjčených zhruba o půl desáté u Magdalen Bridge. Třetí skupina, také na pronajaté pramici, dorazila později, nedopatřením do předchozích dvou lodí narazila a většina pasažérů skončila ve vodě.

Ryderovi stačilo několik nevzrušených dotazů a bylo jasné, že téměř všichni svědci – zpovídání na místě potom, co bylo Derekovo tělo vytaženo z vody – v sobě měli nějaký ten alkohol.

I konstábl připustil, že velká část svědků měla už před cestou „trochu v hlavě“, protože je lord Jeremy Littlejohn zásobil na koleji džusem a šampaňským. Na pramicích pak teklo víno i pivo proudem.

Vyšlo najevo, že lord Littlejohn je sluncem, kolem něhož se všechno otáčí, vůdčím duchem studentské komunity, kterého si nikdo nechce znepřátelit, pokud nehodlá zůstat stranou.

Když dorazila třetí loď a došlo ke kolizi, asi polovina z osazenstva prvních dvou pramic už doplávala ke břehu.

Na dotaz, jak se na srážku dívali, odpověděla většina zúčastněných, že to byla „velká legrace“ a „všichni vesele hulákali“. Snadno vylezli na břeh, protože řeka v těch místech není široká, a začali ze sebe stahovat mokré oblečení, aspoň tolik, co jim slušnost dovolila. (Tedy většinou, poznamenal konstábl potměšile.)

Osazenstvo posledního člunu se ale rozhodlo vyškrábat zpět do lodi a vydat se na zpáteční cestu do Oxfordu.

Všichni přítomní však svorně prohlašovali, že nezaslechli žádné volání o pomoc a nevšimli si, že by měl někdo ve vodě potíže.

Policejní konstábl dokončil výpověď a viditelně se mu ulevilo.

K soudu nebyly samozřejmě pozváni všichni studenti, jen jakýsi výběr. Když pak jeden po druhém podávali podrobnější svědectví, doktor Ryder začal mít dojem, že na celé věci něco nesedí.

Nejprve promluvila ctihodná Millie Dreyfusová, studentka třetího ročníku anglické literatury z Cadwallader College, a prohlásila, že Dereka Chadwortha sice neznala, je si však jistá, že se jejich party nemohl účastnit. Měla totiž na starost občerstvení a dopravu, s čímž jí pomáhaly tři jiné dívky. Nikdo z nich prý nevzal Dereka na místo autem, a necestoval ani s menší skupinou, která na místo dorazila autobusem.

Jako další vypovídal student, který řídil třetí (podle Rydera neočekávanou) pramici. Dušoval se, že srážku lodí nezavinila jeho neschopnost. Když propluli ohbím řeky, dvě pramice lorda Littlejohna byly natočeny bokem k proudu jedna za druhou a blokovaly celou řeku, kolizi proto nemohl zabránit.

Podle policejního záznamu se posádka třetí lodi zdála nejstřízlivější, porota proto měla sklon mladému muži věřit.

Trval také na tom, že utonulý mladík na jejich lodi nepřišel. Vezl prý (na rozdíl od těch druhých) jen povolený počet osob, což byli pouze studenti techniky, kteří se navzájem dobře znají.

Derek Chadworth tedy musel dorazit na jednom z plavidel lorda Littlejohna, nebo to alespoň bylo nejpříjemnější vysvětlení. Několik svědků totiž vypovědělo, že se do prvních

dvou lodí u Magdalen Bridge všichni „nahrnuli, až tam nebylo k hnutí“. Nikdo prý nechtěl zůstat na břehu, protože lord Jerry „pořádá skvělé mejdany a tak jsme se tam prostě nacpali“.

Jak hodina pokročila, měl doktor Ryder stále jasnější dojem, že tu něco silně nehraje. A co huň, porota si zatím očividně ničeho nevšimla.

Jeden svědek za druhým vypovídal, že se sice jízdy účastnil, ale málokdo si z ní skutečně do detailů všechno pamatoval. „Vypili jsme až moc šampaňského, bohužel,“ tvrdili téměř do jednoho. Nebo také: „Když jsme skončili ve vodě, plavali jsme prostě co nejrychleji ke břehu, ale neviděli jsme nikoho, kdo by měl potíže. To bychom pro něj přece hned skočili.“ Nikdo si také nepamatoval, že by s Derekem Chadworthem mluvil nebo ho jen zahlédl.

Vyprávění opilecké mládeže porotu moc nenadchlo, byla však ochotná mávnout nad tím rukou. Bohatí studenti se prostě takhle baví, s tím nic nenaděláte...

Clement Ryder si tím tak jistý nebyl.

Rozhodl se tedy vystupovat o něco aktivněji a pečlivě si zvolil, koho vyzpovídá důkladněji.

Počkal si, až přijde na řadu student teologie jménem Lionel Gulliver – na základně trochu sporného předpokladu, že budoucí kněz snad nebude pod přísahou lhát – a pustil se do práce.

„Pane Gullivere, mám za to, že jako budoucí představitel církevní instituce jste se možná... ehm, zdráhal pít tolik jako jiní studenti, když jste u Magdalen Bridge nasedal na loď, že?“ pronesl a probodl nervózního mladíka pohledem.

Lionel, drobný mladý muž s čupřinou světlých vlasů a velkýma modrýma očima, ihned pobledl. „Ehm, dal jsem si skleničku Buck's Fizzu lorda Littlejohna, abych netrhal partu,“ odpověděl a ztěžka polkl.

„Jen jednu?“

„Ano, pane.“

„Takže jste vnímal jasněji, co se kolem vás děje, ne?“

„No, asi jsem nebyl zas tak moc... ehm...“ Student teologie se nejistě zatahal za límec. „Ale jak praví náš Pán, kdo jsi bez viny, hod' po něm kamenem.“

Ryder se hořce pousmál. „Ano, jistě. Chápu, že se nechcete tvářit jako morálně nadřazený, pane Gullivere,“ prohodil ironicky, „ale tady jsme u soudu a přísahal jste na bibli, že budete mluvit pravdu. I tihle dobří lidé v porotě potřebují znát fakta, aby mohli vynést spravedlivý soud.“

Po těch slovech mladík zbledl ještě víc a postavil se do pozoru.

„Ano, samozřejmě.“

„Výborně,“ řekl Clement suše. „Tak nám tedy povězte, jestli jste Dereka Chadwortha znal aspoň od vidění.“

„No, ehm... párkrát jsem na něj asi někde narazil.“ Mladík začal rudnout a nervózně se zadíval směrem na galerii. Pak stočil pohled stranou a stiskl rty.

„Takže,“ pokračoval koroner, „byl s vámi na jedné lodi, nebo ne?“

Student se znovu zatahal za límeček a rozhlédl se po sále, jako by tam hledal podporu. Žádné se mu však nedostalo, a tak se skoro zoufale zadíval na koronera a zhluboka se nadechl.

„Víte, pane, já myslím, že ne,“ odpověděl snad až moc váhavě. Ryder si myslel, že šlo o velmi jednoduchou otázku, nic, co by chlapci mělo nahánět strach.

Pocítil zvláštní mrazení v páteři. No ano, vždyť to tušil. Na tom případě něco silně zavání. Jenže co přesně? Proč má dojem, že se všichni ti mladí muži a ženy obávají, aby neprozradili něco, co nemají?

„Už jsme pochopili, že první dvě pramice byly v podstatě přeplněné. Není možné, že Derek do té vaší nastoupil, aniž jste si toho všiml?“ zkusil to Ryder jemněji.

„Hm, to je asi možné,“ řekl mladý muž s úlevou, jako by se chytal olivové ratolesti. „Ano, to se jistě mohlo stát.“

Doktor Ryder se nenápadně pousmál. Ne tak rychle, ty ještěrko, pomyslel si. Jako lékař mnohokrát zažil, jak mladí internisté doufají, že jim něco snadno projde, ale u něj se jim to nikdy nepovedlo, pokud si nepřčetli poznámky nebo neprovedli zadaný experiment.

Koroner teď zpoceného studentíka sledoval jako ostříž. „Tak snad se konečně dostaneme k jádru věci,“ pokračoval a nevšímal si úředníka, který se vedle něj začínal vrtět. „Kde přesně jste na té lodi seděl, pane Gullivere?“

„Ehm, úplně vzadu, pane,“ připustil skoro zoufale mladík. „Měl jsem vystřídat Bright-Allsoppa u bidla, kdyby bylo třeba.“

„Takže jste měl všechny pasažéry přímo před sebou?“

„Hm... ano.“

„A Dereka Chadwicka jste mezi nimi neviděl?“

Mladík rezignovaně přiznal, že ne. Koroner se krátce zadíval na porotce, jestli dobře slyšeli, a pak svědka propustil.

Chvilí přemítal, koho nechá svědčit dál, a nakonec se rozhodl pro slečnu Mariu DeMarco, italskou studentku dějin umění. To je ta nejlepší volba, pomyslel si.

Když přicházela k lavici svědků, uznale si prohlédl její decentní tmavošedý kostýmek a plstěný klobouček. Nebyla zvláště krásná, ale působila energicky a také jako příklad vzorné katoličky. Dívka tichým, vážným hlasem odříkala přísahu, a zdála se jen mírně nesvá.

Oslovil ji tedy pevně a vlídně.

„Slečno DeMarcová, pochopil jsem správně, že jste jela na oné v pořadí druhé pramici společně s lordem Littlejohnem?“

„Ano, je to tak.“

„A lord Littlejohn byl zároveň iniciátorem té sešlosti?“

„Ano, byl.“

„To on vás pozval?“

„Ne, jeden z jeho přátel. Nešlo o žádný formální večírek, víte? Jeli tam většinou osobní přátelé lorda Littlejohna, ale ti si pozvali pár dalších lidí a ti zase další, jestli chápete.“

„Jistě. To je asi důvod, proč lord Littlejohn špatně odhadl, kolik pramic bude třeba, aby se všichni bezpečně dostali na místo,“ poznamenal Ryder suše. „A zesnulého jste znala?“ Naznačil soudnímu úředníkovi, aby dívka ukázal fotografii, kterou jim poskytli Derekovi rodiče.

„Ne, toho neznám,“ odpověděla svědkyně pevně.

„Mohla byste si fotografii líp prohlédnout, slečno DeMarcová? Dobře, děkuji. A zahlédla jste toho mladíka na vaší pramici, nebo ne?“

Mladá Italka pokrčila rameny. „Těžko říct. Bylo nás tam hodně, jako... sardinek v konzervě, jak říkáte, že?“

Doktor Ryder přikývl. „Jistě. Pramice ovšem není zaoceánský parník, slečno DeMarcová, a cesta od Magdalen Bridge mohla trvat nejméně dvacet minut.“

„Ano, jenže já jsem se většinu času bavila s kamarádkami – s Lucy Cartwright-Jonesovou a Bunny Fleetovou. Mužů jsem si nevšímala. Byli už dost... ehm, hluční – z toho piva a vína.“

„Ach tak. Ale když došlo k nehodě a pramice se převrátila, musela jste se vyděsit, ne?“ zkusil to Ryder jinak.

„Vůbec ne, totiž – já plavu jako ryba,“ odpověděla s hrдостí v hlase. „Spíš mě naštvalo, že to odnesly hezké šaty.“

„Chápu. A nevšimla jste si, že by měl někdo z ostatních potíže doplavat ke břehu?“

„To ne! Kdyby ano, hned bych mu samozřejmě pomohla. Jenže v těch místech není řeka nijak široká ani hluboká.“

„Jistě. Tak vám děkuji, slečno.“

Když se díval, jak dívka odchází, musel ocenit její schopnost vyhnout se přímé odpovědi na jakoukoli otázku. V duchu však kroutil hlavou.

Proč se všichni tak vyhýbají hovoru o tom zesnulém chlapci? Až tak, že ani nepřiznají, jestli ho na party vůbec zahlédli...

„Myslím, že bude nejlepší, když si teď poslechneme, co nám k tomu řekne lord Jeremy Littlejohn,“ pronesl pak Ryder co neklidněji.

Kapitola 3

Trudy Lovedayová, policejní konstábl v zácvičku, potlačila zívnutí a zvedla se ze židle, kde vysedávala poslední čtyři hodiny. Zadek i nohy měla ztuhlé, a tak se protáhla a přitom znovu pohlédla na muže na nemocničním lůžku. Nepohnul se, a podle toho, co si mezi sebou šeptali lékaři, se možná už nikdy neprobere.

Byl to pan Michael Emerson – předešlý večer ho na Little Claredon Street srazilo auto. Řidič od nehody ujel a svědci nebyli schopní ani dostatečně popsat auto, které tomu muži přerazilo paži a rozbilo hlavu.

Když ráno přišla do služby, velitel stanice detektiv inspektor Harry Jennings ji poslal do nemocnice, aby u lůžka zraněného počkala, zda se neprobudí a nezačne mluvit.

Už za půl hodiny v tom ústavu (jen co by kamenem dohodil od místa, kde došlo k nehodě) pochopila, že nejspíš čeká marně. Všichni členové personálu se shodovali, že muž nepřežije, a Trudy litovala jeho ženu, která právě usnula v křesílku na druhé straně lůžka.

Opatrně, aby ji nevzbudila, odložila notes a pero na noční stolek, a ztuhle došla k otevřenému oknu.

Nemocnice sídlila v krásné budově ze světlého kamene v palladiánském stylu, její křídla ze dvou stran obklopovala centrální dvůr; z jedné strany sousedila s Cadwallader

College, na druhé ji stínil hájek starých cedrů. Když se Trudy zadívala přímo naproti, na zčernalý hostinec na Woodstock Road, musela v jasném slunci přimhouřit oči.

Byl další horký letní den, v pokoji stoupla teplota a Trudy cítila, jak se pod černo-bílou uniformou začíná potit. Ještě že v místnosti nemusela mít i policejní čepici. Dlouhé vlnité tmavé vlasy měla stažené do pevného uzlu na temeni hlavy, kde už také cítila svědivou vlhkost.

Otevřeným oknem našťestí proudil dovnitř vánek. Trudy napadlo, že může být ráda, protože v zimě by byl vzduch plný kouře z komínů. Právě v tu chvíli však projela pod okny dodávka značky Foden a přidala k oparu města „zasněných věží“ trochu výfukových plynů.

Trudy se chtěla vrátit na nepohodlnou židli, když se na chodbě ozvaly měkké kroky v pantoflích, jaké tu nosily jen sestry. Otočila se v domnění, že někdo jde zkontrolovat pacienta.

Do pokoje však nahlédla mladá sestra, kterou ještě neznala, a mávla na ni. „Máte telefon. Můžete si to vzít u mě na přepážce,“ zašeptala.

„Och, děkuji,“ řekla Trudy.

Omluvně se usmála na paní Emersonovou, která se probudila, ale ta ubohá žena ji téměř nevnímala, jen opět upřela oči na manžela. Trudy se z krátkého rozhovoru dověděla, že spolu prožili pětadvacet let a mají tři dospělé děti. Nechtěla si ani představovat, jak se ta paní cítí.

Spěchala za sestrou k přepážce uprostřed oddělení, kde jí mladá žena nakvašeně podala sluchátko a odběhla. Dala tím najevo, že má na práci jiné věci než dělat sekretářku policistce s nižší šarží, a Trudy se na ni ani nezlobila.

„Haló, tady konstábl Lovedayová,“ ohlásila se svižně.

„Konstáble, vraťte se okamžitě na stanici, prosím. Mám pro vás jiný úkol.“ Hlas velitele Jenningse. Trudy automaticky ztuhla.

„Ano, pane.“ Nic jiného už se nedozvěděla, protože zavěsil.

Vrátila se do pokoje, uložila své věci zpět do policejní brašny a cestou ven se opět zastavila u přepážky. Požádala sestru, aby zavolala na stanici, kdyby se pacient přece jen probral a něco řekl.

Pak vyběhla z budovy, nasedla na kolo a co nejrychleji ujížděla do ulice St Aldate's, což naštěstí nebylo daleko. Věděla, že inspektor Jennings nerad dlouho čeká.

Cestou se vyhýbala mnoha jiným cyklistům na St Giles a přemýšlela, proč asi ji velitel odvolal z nemocnice.

Trudy, sotva dvacetiletá, inteligentní dívka, dobře věděla, že Jennings není zvlášť nadšený, že jednu z mála ženských policistek přidělili právě na jeho stanici. Rezignovaně přijímala podřadnou práci a pochopila, že se veliteli nemá příliš plést pod nohy, protože ji nechce mít na očích. Teď vlastně očekávala, že bude v nemocnici vysedávat celé dny, marně čekat na nějaké nejasné slůvko zraněného a jako vždy bojovat s nudou a sebelítostí.

Proč to náhlé odvolání na stanici? Snad nejde o nějakou chybu, za niž si ji velitel chce podat? Jakákoli drobnost jí totiž vysloužila posměch nebo nehezské poznámky. Pokud se stejné chyby dopustil konstábl Rodney Broadstairs, ten jejich nadějný modrooký chlapec, nikdo neřekl ani slůvko.

Když dorazila, neviděla nikoho, kdo by jí naznačil, co se děje. Jenom Walter Swinburne za přijímacím pultem, nejstarší policista na stanici, se na ni povzbudivě usmál, když ho mýjela.

Zaklepala tedy na dveře inspektora Jenningsa a čekala na vyzvání vstoupit. Když pak otevřela dveře, její špatná nálada byla rázem pryč. Na židli naproti veliteli seděl doktor Clement Ryder a jako vždy se kabonil.

Trudy Lovedayová, konstábl v zácviku, byla totiž jediná policejní osoba ve městě, která koronera viděla víc než ráda.

Jennings si všiml, jak je zpocená a uzardělá – a pochopil, že se v tom horku na kole zadýchala. Potlačil povzdech. Měl chuť jí sdělit, že muž by s trochou té fyzické námahy problém neměl – a pokud si na kole představil i některé obézní policisty, jejichž výkon by ho usvědčil ze lži, raději ty představy zahnal.

Ukázal na židli vedle svého nezvaného hosta. „Sedněte si, konštáble Lovedayová.“

„Děkuji, pane,“ odpověděla rázně a vzpřímeně usedla na okraj židle.

„Zdravím, konštáble,“ natočil se k ní Clement Ryder a hned si pomyslel, jak jí to sluší. Možná byla trochu rozčuchaná, ale hezké hnědé oči se jí energicky a zvědavě leskly, přesně jak si pamatoval.

„Doktore Rydere,“ kývla hlavou a marně potlačovala radost ze setkání. Už totiž odhadla, že ji opět přišel zachránit před monotónní činností, stejně jako když se viděli naposledy. To si vyžádal její pomoc při vyšetřování jiného případu a Trudy ráda vzpomínala, jak ho spolu úspěšně vyřešili.

Harry Jennings se za stolem narovnal v zádech. „Doktor Ryder mi zrovna vyprávěl o případu Chadworth. Už jste o něm slyšela, konštáble?“

„Ne, pane,“ přiznala Trudy a znovu se polekala, jestli je to chyba, protože měla mít případ dávno nastudovaný.

Velitel jenom trhl rameny. „Proč byste vlastně měla,“ připustil. „Zatím jste se vyšetřování neúčastnila, pokud vím. Možná by sám doktor Ryder mohl shrnout, co je zatím známo...,“ dodal s pousmáním. Poslední půlhodinu o případu slyšel až dost a nechtělo se mu to opakovat.

„Derek Chadworth, student práv, byl minulý týden nalezen utonulý v řece,“ řekl koroner.

„No ano, o tom jsem slyšela,“ vzpomněla si Trudy a trochu se jí ulevilo. Nerada by před Ryderem vypadala jako ignorant. Nebyl to její případ, jak podotkl Jennings, ale na

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Vražedný Oxford - Osudová chyba.

Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.